





# ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ ЯК ЧАСТИНИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ


- Мазур Геннадій Федорович,  
професор кафедри управління та адміністрування, д.екон.н., проф.
- Пастер Олександр Сергійович  
Студент групи: ПУАм22д  
КЗВО "Вінницька академія безперервної освіти"  
м. Вінниця, Україна


- 
- ▶ Впровадження процесів інформатизації призвели до становлення інформаційного суспільства, в якому інформаційні процеси відбуваються головним чином на основі застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), а інформаційні ресурси доступні всім верствам населення.
  - ▶ Сучасну організацію управлінської діяльності вже неможливо уявити без використання комп'ютерних технологій. Їх застосування стає життєво важливою потребою для управління, оскільки швидкими темпами зростають потоки інформації, й паперові форми та звітність помітно гальмують ефективне управління. У цих умовах застосування комп'ютера в управлінні має еволюціонувати від простого використання для підготовки документів і здійснення елементарних розрахунків у електронній таблиці до створення локальних баз даних, автоматизації діловодства, а в подальшому до створення мереж автоматизованих систем інформаційного забезпечення.
  - ▶ Розвиток інформаційного суспільства та одне з його ключових складових – електронного урядування (е-урядування), є сучасною глобальною тенденцією, яка веде до істотних змін у суспільних відносинах та в економіці. Цей процес вимагає низки соціально-політичних рішень, що зумовлюють трансформацію в усіх сферах життєдіяльності, зокрема, в процесах підготовки та прийняття рішень, в змісті та формах державного управління, в уявленнях про права людини, національну та особисту безпеку, в оцінюванні стратегічних ресурсів.


- 
- Критерії розвиненості та конкурентоспроможності країн також набувають нових форм, не говорячи про форми спілкування, праці тощо.
  - Поняття «електронне урядування» на сьогодні вже не є цілком невідомим і новим, як це було нещодавно. Пов'язуючи його з доступом до публічної інформації, можна сказати, що воно є ефективним засобом забезпечення такого доступу, а отже, сприяє прозорості та ефективності діяльності публічної адміністрації.
  - Електронне урядування з використанням інформаційних технологій зі своєї появи було спрямоване на підвищення ефективності роботи органів влади з громадянами, підприємствами та іншими адміністраціями, інакше кажучи, на скорочення спільних витрат часу та коштів.
  - Оскільки в Україні електронне урядування знаходиться досі на стадії становлення, це робить актуальним вивчення методів та форм державного управління й державної політики в умовах інформаційного суспільства.

- 
- У ході дослідження стало очевидним, що якісна система електронного урядування є показником розвиненої європейської країни, сприяє підвищенню ефективності, прозорості та відкритості діяльності публічної адміністрації, спрощує процес надання адміністративних послуг в дистанційному режимі для всіх категорій користувачів та враховуючи численні переваги цієї системи, вона є необхідною для впровадження на вітчизняному просторі, проте наряду з цим були виявлені і протиріччя, які значно відтермінують процес. Серед найактуальніших наступні:
    - фінансові – недостатнє фінансування з боку держави та низька платоспроможність більшості громадян у порівнянні високою вартістю послуг використання Інтернет, відповідно доступу до мережі;
    - освітні – відсутність на державному рівні єдиної діджитал освіти для відповідних категорій населення, масових курсів для ліквідації комп'ютерної неграмотності;
    - ментальні – не всі державні службовці, а відповідно і громадяни, готові до використання мережі Інтернет задля питань, які звикли вирішувати у традиційному, паперовому форматі;
    - культурні – в переважній більшості низький рівень інформаційної культури населення;
    - політичні – часто протидія масовому використанню мережі Інтернет, не зацікавленість у відкритості та прозорості своєї роботи для громадян, або навпаки – використання мережі неналежним чином (наприклад, під час виборів – застосування чорного піару) тощо.
    - професійні – незацікавленість використання Інтернет та локальних мереж у своїй роботі, що зумовлена низькою мотивацією з боку керівництва щодо використання сучасних ІКТ.

- 
- *Мета роботи:* дослідження основних шляхів розробки, впровадження та реалізації систем електронного урядування в Україні та напрямів їх удосконалення.
  - *Відповідно до мети визначено основні завдання дослідження:*
    - проаналізувати поняття «електронне урядування» та його місце в державному управлінні;
    - дослідити нормативно-правову базу реалізації електронного урядування в Україні;
    - здійснити аналіз стану впровадження системи електронного урядування в Україні;
    - визначити шляхи реалізації електронного урядування та розробити методичні рекомендації щодо їх покращення.
  - *Об'єкт дослідження:* електронне урядування як інструмент реалізації державного управління.
  - *Предмет дослідження:* електронне урядування в Україні як частина державного управління.

- 
- *Методи дослідження.* Для вирішення поставлених задач використовувались теоретичні та емпіричні методи дослідження. Теоретичні: порівняльно-зіставний, програмно-цільовий, системно-структурний. Емпіричні: аналіз документів, спостереження, опитування (анкетування).
  - *Наукова новизна магістерського дослідження* полягає в аналізі шляхів розробки, впровадження та використання систем електронного урядування, їх класифікації та узагальнення.
  - *Практична значущість* обраної теми роботи полягає у визначенні шляхів реалізації електронного урядування та розроблення методичних рекомендації щодо їх покращення.
  - *Обсяг та структура роботи:* робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Надрукована на 100 сторінках. Бібліографія складається з 94 вітчизняних та зарубіжних літературних джерел. Ілюстративний матеріал поданий у 3 таблицях та 4 рисунках. Загальний обсяг магістерської роботи 100 сторінок, з яких 70 основного тексту.

- 
- Впровадження електронного урядування в Україні забезпечить якісно новий рівень управління державою та суспільством у цілому, зміцнить довіру до держави та її політики, вдосконалив взаємодію між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, бізнесом, громадянами та державними службовцями.
  - У дослідженні визначено мету, основні цілі, завдання та базові принципи впровадження електронного урядування. Метою впровадження електронного урядування в Україні є розвиток електронної демократії задля досягнення європейських стандартів якості електронних адміністративних послуг, відкритості та прозорості влади для громадян, представників бізнесу та громадських організацій.
  - В роботі проаналізовано сутність та зміст поняття електронного урядування як складової інформаційно-комунікаційних технологій. Увага зосереджена на положенні, що електронне урядування є невід'ємним елементом модернізації державного управління в Україні.
  - Проаналізовано нормативно-правове підґрунтя та регулювання впровадження електронного урядування нормативними актами у сфері розвитку інформаційного суспільства та інформатизації, де електронне урядування розглядається здебільшого не як окрема сфера, а як складова частина сфери інформатизації. Аналіз ряду законодавчих та нормативно-правових актів інформаційного законодавства свідчить, що саме на державу покладається головна організуюча, координуюча та контролююча роль у відносинах, що виникають у процесі впровадження електронного урядування між основними її суб'єктами: державою та бізнесом, міжнародними та громадськими організаціями, громадянами.
  - В дослідженні окреслено основи функціонування систем електронного урядування та розвиток електронного урядування в Україні, зокрема, виділено основні етапи впровадження та розвитку в минулому і сьогоденні.

- 
- Простежено зарубіжний досвід розробки та впровадження систем електронного урядування на прикладі Естонії. У процесі становлення та розвитку системи електронного урядування в Естонії було впроваджено значну кількість ініціатив, які дозволили країні стати лідером у його впровадженні та значно поліпшити ІКТ інфраструктуру. Реформи електронного урядування Естонії дозволили називати цю країну найбільш цифровою країною світу. З огляду на розміри країни, естонський досвід можна запропонувати для наслідування іншим країнам лише частково, оскільки впровадження електронного урядування – це складний структурний й багатоступінчатий процес.
  - В ході дослідження було виокремлено проблеми та перспективи впровадження системи електронного урядування як способу організації державної влади за допомогою систем локальних інформаційних мереж та сегментів глобальної інформаційної мережі. Розроблено методичні рекомендації щодо покращення реалізації електронного урядування в Україні, оскільки перехід роботи державних органів в електронний формат вочевидь надасть змогу вивести співпрацю влади та громадянина на цілком новий рівень комунікації.
  - Україна робить досить потужні кроки для модернізації та оптимізації роботи уряду. Завдяки цьому кожен громадянин матиме змогу без перешкод отримувати якісну, актуальну, правдиву, необхідну інформацію з різних ланок діяльності влади, і що головне, зробити це можна буде оперативно та мобільно. Завдяки е-урядуванню бізнес отримає новий світовий рівень розвитку. Зміни у системі отримання дозволів та документів на підприємницьку діяльність сприятимуть підвищенню рівня економіки країни та звичайно ж покращать життя громадян.
  - З розвитком електронної демократії в державі, однозначно зросте рівень довіри громадян до чиновників, адже такі загальнодержавні процеси, як наприклад вибори, набувають прозорості, стають відкритими та чесними, що утворює віру населення у демократичність державних процесів.





**Дякую за увагу!**